

SISÄLLYSLUETTELO

Keskusvaalilautakunta pöytäkirja 20.11.2024

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 § Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa	3
- Alue- ja kuntavaalien 2025 vaalipäivän äänestyspaikat	7
- Pysyvät muutokset vaalipäivän äänestyspaikkoihin 2025 lukien	9
- Alue- ja kuntavaalien 2025 yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat	13
- Oikeusministeriön 16.9.2024 kirje	18
3 § Keskusvaalilautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2025	53
- Keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelma/ TA 2025	54
4 § Keskusvaalilautakunnan vuoden 2024 toimintakertomus	57
5 § Pöytäkirjan tarkastaminen	59
6 § Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	60
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	61

Keskusvaalilautakunta kokous

Aika 20.11.2024 klo 17.0317.33
Paikka Kaupungintalo nh. Lasikabinetti, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	
Kärki Niilo, pj	X
Pirjetä Matti, vpj	X (etänä)
Päivinen Tiina-Maaria	X (etänä)
Häggbloom Laura	
Hirvonen Juha	X (etänä)
Varajäsenet	
Ropponen Johanna	X (etänä)
Honkonen Jaana	
Ratinen Marko	
Lanaeus Mona	
Kesänen Tiina	
Nieminen Pekka	
Rantalainen Lauri	
Rahikka Janne	
Aho Petri	
Vuosalmi-Aho Tiina	
Tilander Liisa	
Muut osallistujat	
Kolju Niina, esittelijä	X
Pauna Ella, pöytäkirjanpitäjä	X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Niilo Kärki

Pöytäkirjanpitäjä Ella Pauna

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 20.11.2024, Tikkurila

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 25.11.2024, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 1

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

2 §

Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa

VD/6924/00.00.00.00/2024

NK/NK

Vaalipäivän äänestys toimitetaan äänestysalueittain. Vantaalla äänestysalueita on 68 (kv 18.5.2020 § 3). Vaalilain mukaan vaalipäivän äänestyspaikoista kunnassa päättää kaupunginhallitus. Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on 13.4.2025 ja äänestysaika vaalipäivän äänestyspaikoissa on klo 09.00–20.00.

Kaupunginhallitus päättää myös yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä niiden äänestysajoista. Kunta voi järjestää ennakkoäänestyksen kunnassa sijaitsevista postikonttoreista tai kunnan virastoissa taikka muissa itse järjestä-missään tai hankkimissaan tiloissa. Ennakkoäänestyspaikan on oltava esteetön ja esimerkiksi aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton. Ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 2.–8.4.2025 (keskiviikosta tiistaihin).

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestysajan päivinä, jollei kaupunginhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys toimitetaan kotimaan yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kaupunginhallituksen päätöksellä määrättyä aikana, joka ei saa olla arkisin ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen klo 9:ää eikä klo 18:n jälkeen.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan ennakkoäänestyspaikkoja tulisi olla kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja ne tulisi sijoittaa paikkoihin, joihin on vaivaton pääsy. Äänestyspisteen olisi hyvä sijaita siellä, missä äänestäjät tavallisestikin liikkuvat ja asioivat. Samoin suositellaan, että ennakkoäänestyspaikkojen tulisi vaalista toiseen olla mahdollisimman pysyviä.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan kunnan tulee hyvissä ajoin päättää kunnan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista sekä vaalipäivän äänestyspaikoista. Ennakkoäänestämistä koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite ja päivittäinen aukioloaika. Kaupunginhallituksen tulee huolehtia, että sanotut tiedot sekä äänestyspäivän äänestyspaikkojen tiedot toimitetaan Digi- ja väestötieto-virastolle viimeistään 24.1.2025 merkitsemällä ne oikeusministeriön ylläpitämään vaalitietojärjestelmään, minkä jälkeen äänestyspaikkoja ei voi enää muuttaa. Vaali-tietojärjestelmän tietojen perusteella Digi- ja väestötietovirasto painattaa äänioikeutetuille kotiin tai sähköisesti lähetettävän ilmoituksen vaaleista.

Vaalitoimisto on kattavasti kartoittanut eri kaupunginosa alueiden asukasmäärien perusteella eri puolille Vantaata ennakkoäänestyspaikkojen sijainnit siten, että äänestäjien on helppo käyttää äänioikeuttaan. Vantaan ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella asuinalueiden palveluiden läheisyydessä eri puolella kaupunkia.

Vaalitoimisto on lisäksi kartoittanut ennakkoäänestyksen järjestämistä äänestysaktiivisuuden alhaisimmilla äänestysalueilla (mm. Mikkola, Havukoski, Hakunila, Länsimäki). Edelleenkin Mikkolassa ja Havukosken seudulla ei ole ennakkoäänestykseen soveltuvia tiloja. Päätettäessä vuoden 2023 eduskuntavaalien äänestyspaikoista, kaupunginhallitus jätti asiaan pöytäkirjalausuman, jossa se edellyttää, että kuntavaaleissa 2025 kaupunki toteuttaa kokeilun vaalibussin käytöstä (kiertävä äänestyspaikka).

Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa yleisiä ennakkoonäänestyspaikkoja oli yhteensä 14 (kh 11.3.2024 § 9). Kaupungin omissa tiloissa sijaitsevat ennakkoonäänestyspaikat olivat Hakunilan kirjasto, kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki/kauppakeskus Kivis, Koivukylän kirjasto, Länsimäen kirjasto, Martinlaakson kirjasto, ammattikorkeakoulu Metropolian Myyrmäen kampus, monitoimikeskus Lumo, Myyrmäen kirjasto ja Vantaan kaupungintalo (ulkoäänestyspaikka). Ulkopuolisia ennakkoonäänestyspaikkoja olivat Hämeenkyllän K-Supermarket, kauppakeskus Dixi, kauppakeskus Jumbo-Flamingo, K-Supermarket Yliveto ja Tammiston K-Citymarket.

Muista äänestyspaikoista poiketen Metropolian Myyrmäen kampuksella ennakkoonäänestys järjestettiin arkipäivisin klo 9–16.

Muutokset yleisiin ennakkoonäänestyspaikkoihin

Ennakkoonäänestyspaikat pääosin ovat samat kuin europarlamenttivaaleissa poikkeuksena kaupungintalon ulkoäänestyspaikka, joka esitetään poistettavaksi alue- ja kuntavaaleissa. Sääolosuhteet ennakkoonäänestysaikaan 2.–8.4.2025 eivät välttämättä ole suotuisat ulkoäänestämiseen. Kaupungintalon läheisyydessä Tikkurilassa on kaksi muuta ennakkoonäänestyspaikkaa K-Supermarket Ylivedossa sekä kauppakeskus Dixissä, joten kaupungintalon äänestyspaikan poistamisella ei oletettavasti ole vaikutusta äänestysaktiivisuuteen. Kauppakeskus Dixissä äänestyspaikka tulee sijaitsemaan Vantaan yhteispalvelupisteessä.

Lisäksi uutena alue- ja kuntavaaleihin tulee kiertävä äänestyspaikka, jolloin ennakkoonäänestyspaikkoja tulisi olemaan sama määrä kuin europarlamenttivaaleissa eli yhteensä 14. Tarkoituksena on, että äänestysbussina toimii esteetön kirjastoauto, joka kiertää yleisiin ennakkoonäänestyspaikkoihin nähden syrjäisimmillä alueilla ja äänestysaktiivisuudeltaan hiljaisimmilla äänestysalueilla sekä koulujen läheisyydessä. Pysähdyspaikkoja on yhteensä 45, ja bussi on kussakin pysähdyspaikassa tunnin ajan. Tällä pyritään mahdollistamaan äänioikeutetuille vaivaton äänestäminen.

Kiinteiden ennakkoonäänestyspaikkojen aukioloajat myös esitetään pidettävän pääosin samoina kuin europarlamenttivaaleissa eli arkisin 9–20 ja la-su 10–18 poikkeuksena Metropolian Myyrmäen kampus, jossa äänestäminen aiempien vaalien tapaan on mahdollista arkisin 9–16. Kampuksella äänestämässä käyvien määrä ei edellytä laajempaa aukioloaikaa. Kauppakeskus Jumbon kohdalla ei vielä ole täyttä varmuutta ennakkoonäänestyspaikan sijainnista ja voi olla, että ennakkoonäänestys sijaitsee kauppakeskuksen puolella. Tällöin ennakkoonäänestyksen täytyy noudattaa Jumbon aukioloaikoja, jolloin ennakkoonäänestys sunnuntaina voidaan aloittaa aikaisintaan klo 11.

Muutokset vaalipäivän äänestyspaikkoihin

Europarlamenttivaaleihin nähden Kaivokselan 111 ja Vaskipellon 112 äänestysalueiden äänestyspaikat esitetään siirrettäväksi Kaivokselan koulusta (Kaivosvoudintie 10, 01610 Vantaa) lähellä sijaitsevaan Kaivokselan päiväkotiin (Kaivosvoudintie 6, 01610 Vantaa), koska Kaivokselan koululla esteetön kulku on haastava. Siirrolla ei ole merkittäviä vaikutuksia äänestäjiin.

Tammiston 318 äänestysalueen äänestyspaikka esitetään siirrettäväksi Helsingin gymnasiumista (Ylästöntie 3, 01510 Vantaa) Tammistonrannan päiväkotiin (Säteritilankatu 8, 01520 Vantaa), koska Tammistonrannan päiväkodin lähellä asuu enemmän äänioikeutettuja. Vaalitoimisto on myös kartoittanut Tammiston äänestysalueella sijaitsevan Tammiston päiväkodin soveltuvuuden äänestyskäyttöön, ja selvityksen perusteella Tammistonrannan päiväkotia Tammiston päiväkotia nähden soveltuu tilana pa-remmin äänestyskäyttöön. Tammiston päiväkodin kohdalla haasteena on äänestäjien

kulunvalvonta, koska äänestämiseen soveltuva tila sijaitsee tähtimällisen päiväkodin keskellä. Tästä syystä Tammiston päiväkotia ei anneta ulkoisille käyttäjille.

Kulomäen 403 äänestysalueen äänestyspaikka Kulomäen koulu (Maauninpolku 3, 01450 Vantaa) ei remontin takia ole käytettävissä alue- ja kuntavaaleissa. Koulua lähinnä sijaitseva Maauninpolun päiväkotia (Maauninpolku 1, 01450 Vantaa) myös on remontissa vaalien aikaan. Tämän vuoksi Kulomäen äänestysalueen äänestyspaikka esitetään tilapäisesti siirrettäväksi Kiirunatien päiväkotiin (Kiirunatie 3, 01450 Vantaa), joka kaupungin omistamista käytettävissä olevista tiloista sijaitsee lähimpänä Kulomäen äänestysalueen rajan tuntumassa Korson äänestysalueen puolella. Kulomäen koulusta on matkaa Kiirunatien päiväkotiin noin 300 metriä, jolloin siirrolla on vähäinen merkitys äänestäjien äänestysmatkaan.

Oripuiston 501 äänestysalueen äänestyspaikka esitetään siirrettäväksi Hakunilan äänestysalueella sijaitsevasta Hakunilan nuorisotilasta (Laukkarinne 4, 01200 Vantaa) Oripuiston äänestysalueella sijaitsevaan Lehtikuusen kouluun/Kaarna (Hiirakkotie 9, 01200 Vantaa), vaikkakin äänestäjien keskimääräinen äänestysmatka hieman pitenee. Lähtökohtana on, että vaalipäivän äänestyspaikka sijaitsi aina omalla äänestysalueella, mikäli äänestysalueella on äänestämiseen soveltuva paikka. Siirtoa puoltaa myös se, että Hakunilan nuorisotilassa äänestyskäyttöön soveltuva tila on ahdas kahdelle vaalilautakunnalle. Hakunilan nuorisotilan pienuus entisestään korostuu tuplavaalien kohdalla, jolloin vaalilautakunnalla on kaksinkertainen määrä laskettavia äänestyslippuja.

Vaaralan 506 äänestysalueen äänestyspaikka esitetään siirrettäväksi Vaaralanpuiston päiväkotiin (Harjunreuna 23, 01230 Vantaa). Päiväkotia sijaitsee Vaaralan äänestysalueella, kun äänestyspaikkana ollut Lehtikuusen koulu/Havu (Hiirakkotie 18, 01200 Vantaa) sijaitsee Oripuiston äänestysalueella. Tällöin samalla suurimmalla osalla äänioikeutetuista äänestysmatka huomattavasti lyhenee.

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 2

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että se vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa

- a) määräisi vaalipäivän äänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 68 äänestysalueen äänestyspaikkaa, ja
- b) määräisi Vantaan yleisiksi ennakkoäänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 14 äänestyspaikkaa.

Käsittely:

Merkittiin, että keskusvaalilautakunta yksimielisesti jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Keskusvaalilautakunta edellyttää, että vaalipäivänä muuttuviin äänestyspaikkoihin viedään tiedote äänestysalueen uudesta äänestyspaikasta”.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan vaalipäivän äänestyspaikat alue- ja kuntavaaleissa 2025
- Pysyvät muutokset vaalipäivän äänestyspaikkoihin 2025 lukien
- Vantaan yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat alue- ja kuntavaaleissa 2025
- Oikeusministeriön kirje 16.9.2024

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vaalipäällikkö Ella Pauna, puh. 040 356 6720, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

ALUE- JA KUNTAVAALIEN 2025 VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKAT

(Tummennetulla muutos europarlamenttivaaleihin 2024 nähden)

Nro	Äänestysalue	Äänestyspaikka ja osoite
101	Hämevaara	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
102	Hämeenkylä	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
103	Pähkinärinne	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
104	Varisto	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
105	Vapaala	Rajatorpan koulu, Vapaalanpolku 13, 01650 Vantaa
106	Uomatie	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
107	Myyrmäki	Vaskivuoren lukio, Virtatie 4, 01600 Vantaa
108	Kilteri	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
109	Louhela	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
110	Jönsas	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
111	Kaivokselä	Kaivokselan päiväkoti, Kaivosvoudintie 6, 01610 Vantaa
112	Vaskipelto	Kaivokselan päiväkoti, Kaivosvoudintie 6, 01610 Vantaa
201	Askisto	Askiston koulu, Uudentuvantie 5, 01680 Vantaa
202	Keimola	Keimolanmäen koulu, Ajolenkki 8, 01700 Vantaa
203	Seutula	Seutulan koulu, Katriinantie 60, 01760 Vantaa
204	Piispankylä	Kanniston koulu, Kenraalintie 6, 01700 Vantaa
205	Kivimäki	Kivimäen koulu, Lintukallionkuja 6, 01620 Vantaa
206	Laajavuori	Martinlaakson päiväkoti, Martinlaaksonpolku 7, 01620 Vantaa
207	Martinlaakso	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
208	Vihertie	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
209	Vantaanlaakso	Vantaanlaakson päiväkoti, Vantaanlaaksonraitti 9, 01670 Vantaa
210	Ylästö	Ylästön koulu, Ollaksentie 29, 01690 Vantaa
211	Kivistö	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
212	Kivistöntähti	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
301	Veromies	Helsingin skola, Ylästöntie 3, 01510 Vantaa
302	Pakkala	Veromäen koulu, Veromiehentie 2, 01510 Vantaa
303	Kartanonkoski	Vantaan kansainvälinen koulu, Hagelstamintie 1, 01520 Vantaa
304	Ilola	Ilolan koulu, Epinkoskentie 5, 01390 Vantaa
305	Ruskeasanta	Ristipuron päiväkoti, Laaksotie 1, 01390 Vantaa
306	Simonkylä	Simonkylän koulu, Koivukyläntie 52, 01350 Vantaa
307	Simonmetsä	Simonkallion päiväkoti, Koivukyläntie 22, 01350 Vantaa
308	Peltola	Peltolan koulu, Lummetie 27 B, 01300 Vantaa
309	Viertola	Viertolan koulu, Liljatie 2, 01300 Vantaa
310	Talkootie	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
311	Hiekkaharju	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
312	Tikkurila	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
313	Kukkaketo	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
314	Jokiniemi	Tikkurilan lukio, Valkoisenlähteentie 53, 01370 Vantaa
315	Maarinoja	Dickursby skola, Urheilutie 4, 01370 Vantaa
316	Hakkila	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
317	Kuninkaala	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
318	Tammisto	Tammistonrannan päiväkoti, Säteritilankatu 8, 01520 Vantaa
401	Koivukylä	Leinelän päiväkoti, Metsäkeijunkuja 2, 01360 Vantaa
402	Asola	Rekolanmäen koulu, Valtimotie 4, 01400 Vantaa

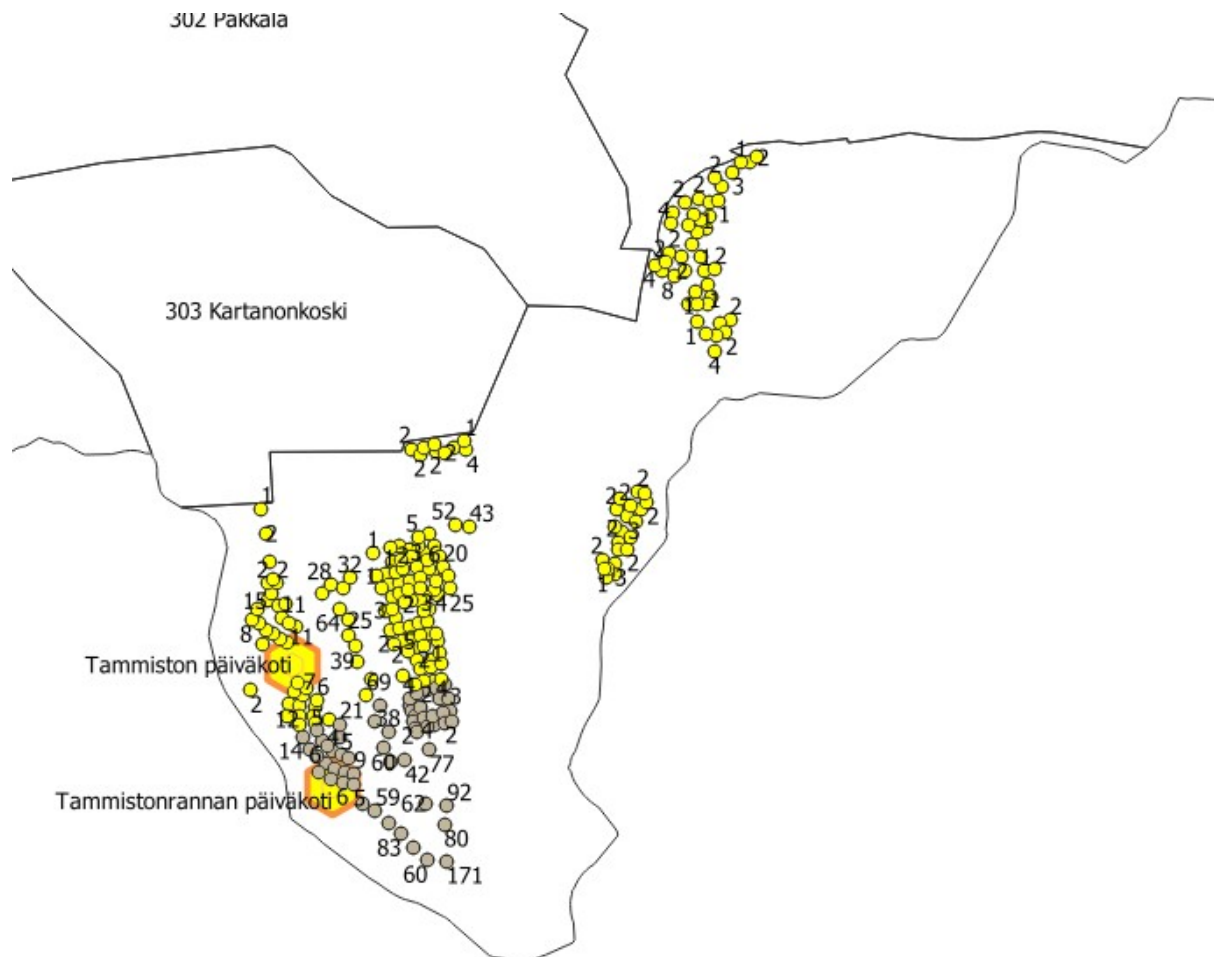
403	Kulomäki	Kiirunatien päiväkoti, Kiirunatie 3, 01450 Vantaa
404	Korso	Ruusuvuoren koulu, Kisatie 21, 01450 Vantaa
405	Vierumäki	Vierumäen koulu, Lehmustontie 9, 01450 Vantaa
406	Leppäkorpi	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
407	Metsola	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
408	Otava	Metsolanmäen päiväkoti, Soopelipolku 4, 01450 Vantaa
409	Matari	Matarin päiväkoti, Ajomiehenkuja 11, 01400 Vantaa
410	Mikkola	Mikkolan koulu / Vega, Venuksentie 2, 01480 Vantaa
411	Nikinmäki	Nikinmäen opetuspiste, Perhotie 27, 01490 Vantaa
412	Rekola	Rekolan koulu, Rekolantie 67, 01400 Vantaa
413	Rastimäki	Koivukylän koulu, Kustaantie 10, 01400 Vantaa
414	Havukallio	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
415	Tarhapuisto	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
416	Päiväkumpu	Päiväkummun koulu, Ismontie 2, 01420 Vantaa
501	Oripuisto	Lehtikuusen koulu/Kaarna, Hiirakkotie 9, 01200 Vantaa
502	Hakunila	Hakunilan nuorisotila, Laukkarinne 4, 01200 Vantaa
503	Nissas	Sotungin koulu, Sotungintie 19, 01200 Vantaa
504	Itä-Hakkila	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
505	Sotunki	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
506	Vaarala	Vaaralanpuiston päiväkoti, Harjunreuna 23, 01230 Vantaa
507	Rajakylä	Rajakylän koulu, Latukuja 1, 01280 Vantaa
508	Estepuisto	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
509	Länsimäki	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
999	Lummetie	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa

Pysyvät muutokset vaalipäivän äänestyspaikkoihin 2025 lukien

(Laskelmat on tehty linnuntietä. Vantaalla ei ole käytössä reitittävää karttapohjaa.)

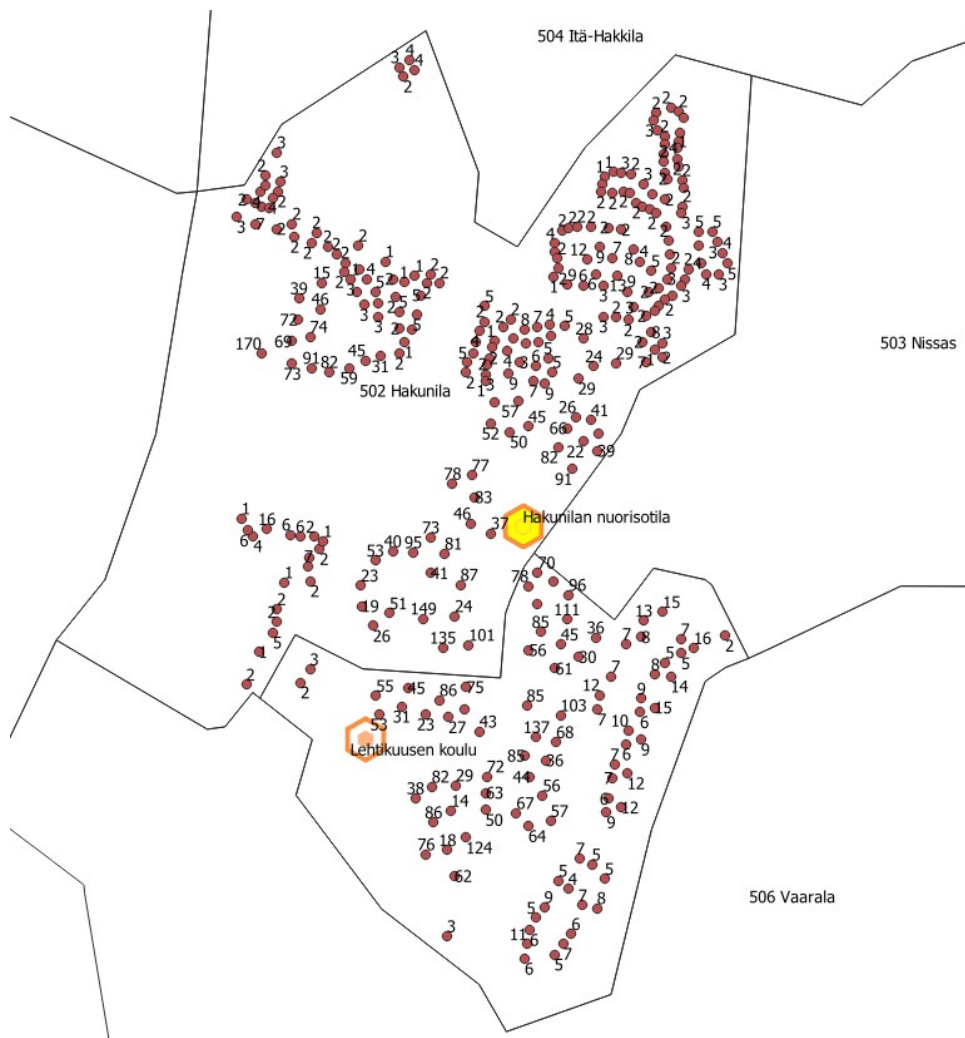
Äänestysalue 318 Tammisto

Helsinki gymnasiumiin verrattuna Tammistonrannan päiväkotia (Säteritilankatu 8, 01520 Vantaa) lähempänä on 251 rakennusta ja 2751 äänioikeutettua. Lähempänä Helsinki gymnasiumia asuu 175 äänestäjää, ja näiden äänestysmatka pitenisi arviolta 400–1500 metriä.

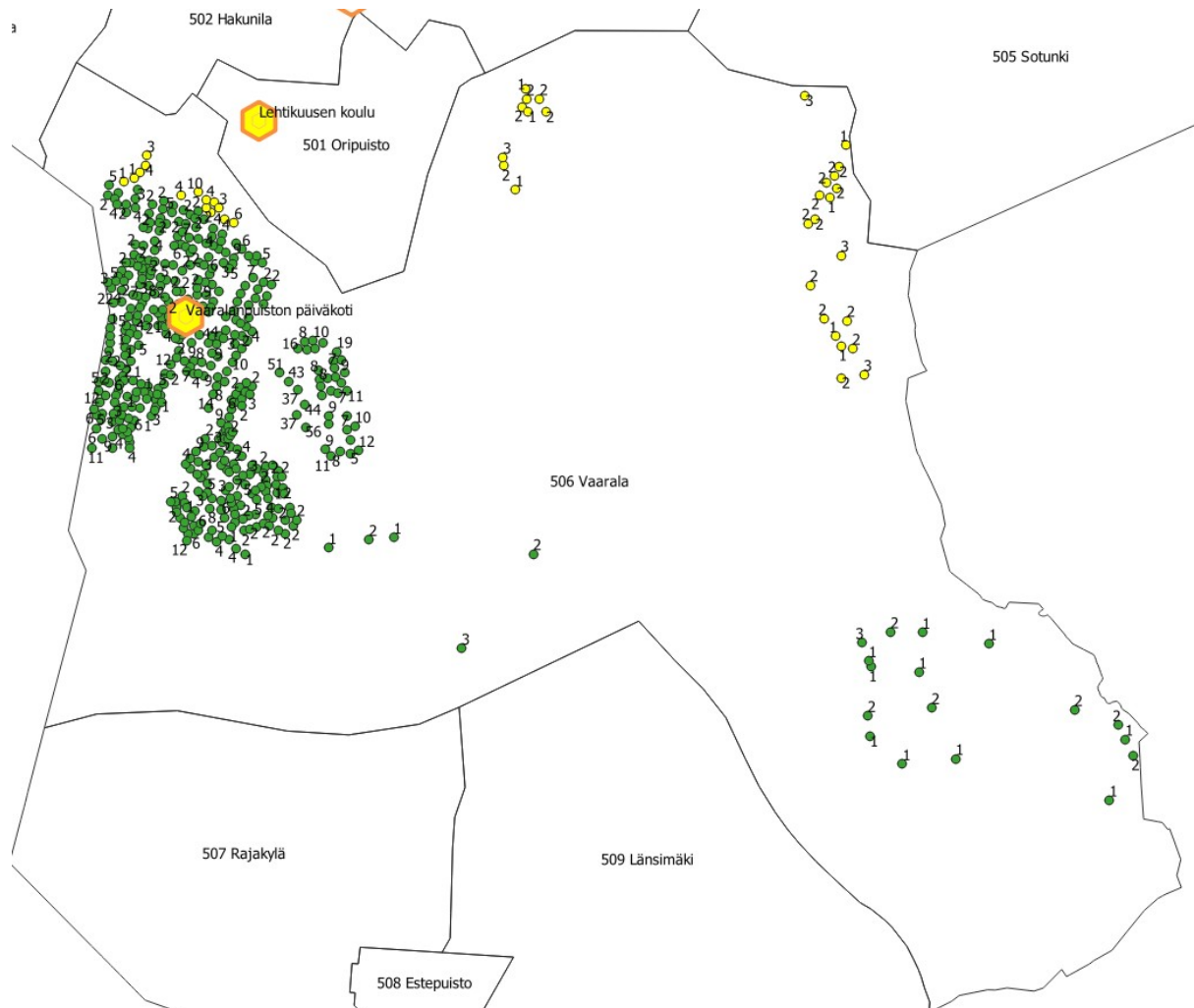
Äänestysalue 501 Oripuisto

Jos äänestyspaikka on Hakunilan nuorisotalon (Laukkarinne 4, 01200 Vantaa) tiloissa, äänestäjien keskimääräinen äänestysmatka on 566 m, pisin äänestysmatka on 1036 m ja lyhin 70 m. Jos äänestyspaikka on Lehtikuusen koululla (Kaarna) (Hiirakkotie 9, 01200 Vantaa), äänestäjien keskimääräinen äänestysmatka on 845 m, pisin äänestysmatka 1515 m ja lyhin 61 m.

Äänestysalue 506 Vaarala

Vaaran alueella on vain 42 rakennusta (keltaiset pisteet) ja niissä asuvat 110 äänioikeutettua ovat lähempänä Lehtikuusen koulua kuin Vaaranpuiston päiväkotia. Vaaranpuiston päiväkodin lähellä on 478 rakennusta ja 2489 äänioikeutettua.

Tilapäinen muutos vaalipäivän äänestyspaikkaan alue- ja kuntavaaleihin 2025

Äänestysalue 403 Kulomäki

Vantaan yleiset ennakkoäänestyspaikat ja aukioloajat alue- ja kuntavaaleissa 2025

Hakunilan kirjasto, Kimokuja 5, 01200 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Hämeenkylässä K-Supermarket, Ainontie 1, 01630 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kauppakeskus Jumbo, Vantaanportinkatu 3, 01510 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la klo 10.00–18.00
- su klo 11.00–18.00

Kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki, Vantaankoskentie 69, 01730 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Koivukylän kirjasto, Ojalehdonkuja 1, 01360 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

K-Supermarket Yliveto, Peltolantie 1, 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Länsimäen kirjasto, Suunnistajankuja 2, 01280 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00

- la-su klo 10.00–18.00

Martinlaakson kirjasto, Laajaniityntie 3, 01620 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la-su klo 10.00–18.00

Ammattikorkeakoulu Metropolia, Myyrmäen kampus, Leiritie 1, 01600 Vantaa

- arkisin klo 9.00–16.00

Monitoimikeskus Lumo, Urpiaisentie 14, 01450 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la-su klo 10.00–18.00

Myyrmäen kirjasto, Paalutori 3, 01600 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la-su klo 10.00–18.00

Tammiston K-Citymarket, Tammiston kauppatie 9, 01510 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la-su klo 10.00–18.00

Vantaa-info, Tikkurila, Ratatie 11A, 2.krs (Dixi) 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la-su klo 10.00–18.00

Kirjastoauto, Vantaa

Keskiviikko 02.04.2025

- Valkoisenlähteentie 53, 01370 Vantaa klo 09.00–10.00
- Virnatie 5, 01300 Vantaa klo 10.30–11.30

- Sotungintie 19, 01200 Vantaa klo 12.30–13.30
- Hetbackantie 3, 01200 Vantaa klo 14.00–15.00
- Lähdepuistontie 8, 01230 Vantaa klo 15.30–16.30
- Nissaksentie 1, 01200 Vantaa klo 17.30–18.30
- Hiirakkotie 6, 01200 Vantaa klo 19.00–20.00

Torstai 03.04.2025

- Sarkatie 1, 01720 Vantaa klo 09.00–10.00
- Ojahaantie 5, 01600 Vantaa klo 10.30–11.30
- Virtatie 4, 01600 Vantaa klo 12.30–13.30
- Martinlaaksontie 36, 01620 Vantaa klo 14.00–15.00
- Hirsikuja, 01680 Vantaa klo 15.30–16.30
- Mantelikuja 4, 01710 Vantaa klo 17.30–18.30
- Aapraminkaari 6, 01610 Vantaa klo 19.00–20.00

Perjantai 04.04.2025

- Tennistie 1, 01370 Vantaa klo 09.00–10.00
- Kuusikkotie 23, 01380 Vantaa klo 10.30–11.30
- Nybyggetintie 21, 01200 Vantaa klo 12.30–13.30
- Pohjolantie 34, 01260 Vantaa klo 14.00–15.00
- Laurintie 43, 01420 Vantaa klo 15.30–16.30
- Eteläinen Rastitie 5, 01360 Vantaa klo 17.30–18.30
- Sananjalantie 6, 01350 Vantaa klo 18.00–20.00

Lauantai 05.04.2025

- Vestrantie 87, 01750 Vantaa klo 10.00–11.00
- Reunakuja 1, 01760 Vantaa klo 11.30–12.30
- Mäntymäki 4, 01760 Vantaa klo 13.30–14.30
- Pirttirannantie 10, 01760 Vantaa klo 15.30–16.30
- Kesäkyläntie 20, 01760 Vantaa klo 17.00–18.00

Sunnuntai 06.04.2025

- Paarmatie 2, 01490 Vantaa klo 10.00–11.00
- Pitkäsiima 33, 01490 Vantaa klo 11.30–12.30
- Leppäkorventie 32, 01450 Vantaa klo 13.30–14.30
- Variskuja 2, 01450 Vantaa klo 15.30–16.30
- Lehmustontie 9, 01450 Vantaa klo 17.00–18.00

Maanantai 07.04.2025

- Talvikkitie 119, 01360 Vantaa klo 09.00–10.00
- Tulppaanitie 44, 01390 Vantaa klo 10.30–11.30
- Ahdetie 2, 01390 Vantaa klo 12.30–13.30
- Maauuninkuja 6, 01450 Vantaa klo 14.00–15.00
- Siilireitti 12, 01480 Vantaa klo 15.30–16.30
- Marsinrinne 4, 01480 Vantaa klo 17.30–18.30
- Valtimotie Pulsvägen 4, 01400 Vantaa klo 19.00–20.00

Tiistai 08.04.2025

- Ylästöntie 3, 01510 Vantaa klo 09.00–10.00
- Rälssitie 13, 01530 Vantaa klo 10.30–11.30
- Nuolikuja 6, 01740 Vantaa klo 12.30–13.30
- Ollaksenkuja 3, 01690 Vantaa klo 14.00–15.00
- Runkotie 20, 01730 Vantaa klo 15.30–16.30
- Husaaritie 1, 01700 Vantaa klo 17.30–18.30
- Peltolantie 30, 01300 Vantaa klo 19.00–20.00

16.9.2024

VN/17690/2024

Kunnanhallitus (pl. Ahvenanmaan maakunnan kunnat)

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.

Vuonna 2025 toimitetaan samanaikaisesti kahdet yleiset vaalit: aluevaalit ja kuntavaalit. Koska vaalit toimitetaan samanaikaisesti, kutsutaan niitä nimellä **alue- ja kuntavaalit**.

Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2. – 8.4.2025 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 2. – 5.4.2025 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 26.3.2025.

Aluevaaleissa valitaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot ja kuntavaaleissa kuntien valtuustot. Sekä aluevaltuustojen että kuntien valtuustojen toimikausi alkaa 1.6.2025 ja kestää vuoden 2029 toukokuun loppuun.

Helsingin kaupunki ei ole hyvinvointialue eikä kuulu mihinkään hyvinvointialueeseen, joten siellä toimitetaan vain kuntavaalit. Helsingin alueella olevissa yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa ja laitoksissa voivat kuitenkin muiden kuntien äänioikeutetut äänestää myös aluevaaleissa.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa [oikeusministeriön vaalisivuilla](#).

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

1 Sovellettava lainsäädäntö

Aluevaalien toimittamisessa noudatetaan hyvinvointialueesta annettua lakia (611/2021) ja vaalilakia (714/1998). Kuntavaalien toimittamisessa noudatetaan kuntalakia (410/2015) ja vaalilakia.

Vuonna 2024 toimitettujen presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien jälkeen vaalilakiin ei ole tehty muutoksia.

Ajantasainen vaalilaki löytyy [Finlex-palvelusta](#).

2 Hyvinvointialuejako ja kuntajako

Aluevaaleissa vaalipiirinä on hyvinvointialue. Hyvinvointialuejaosta ja sen muuttamisesta säädetään hyvinvointialue- ja maakuntajakolaissa (614/2021). Hyvinvointialueita on tällä hetkellä 21. Jos hyvinvointialueen muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna toimitetaan aluevaalit, valtioneuvoston päätös hyvinvointialueen muuttamisesta on tehtävä vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ja vaalit on toimitettava muutoksen kohteena olevilla hyvinvointialueilla uusien hyvinvointialueiden mukaisesti. Toistaiseksi tällaisia hyvinvointialuejakomuutoksia, jotka siis tulisivat voimaan 1.1.2026, ei ole tiedossa.

Kuntavaaleissa vaalipiirinä on kunta. Kuntajaosta ja sen muuttamisesta säädetään kuntarakennelaissa (1698/2009). Kuntia on 1.1.2025 lukien Manner-Suomessa 292. Jos kuntajaon muutoksen voimaantuloa edeltävänä vuonna toimitetaan kuntavaalit, valtioneuvoston päätös kuntajaon muuttamisesta on tehtävä vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä ja vaalit on toimitettava uutta kuntajakoa noudattaen. Toistaiseksi tällaisia kuntajaon muutoksia, jotka siis tulisivat voimaan 1.1.2026, ei ole tiedossa.

3 Kunnan valtuuston koko

Kuntavaaleissa valittavien valtuustojen koot määräytyvät kuntalain 16 §:n mukaisesti. Pykälän 1 momentissa säädetään valtuuston vähimmäiskoosta, joka perustuu väestötietojärjestelmässä 30.11.2024 päivän päättyessä olevaan kunnan asukaslukuun. Pykälän 2 momentin mukaan valtuusto voi kuitenkin päättää vähimmäiskokoaan suuremmasta valittavien valtuutettujen määrästä.

Kunnan on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä eli siis viimeistään 31.12.2024

- päätös valittavien valtuutettujen 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua lukumäärää suuremmasta lukumäärästä tai
- aiemman päätöksen muuttamisesta.

Kunnan on huolehdittava, että ilmoitus tehdään sanotussa määräajassa. Vapaamuotoiset ilmoitukset tulee tehdä sähköpostitse osoitteeseen vaalit@gov.fi. Mikäli kunta on jo ennen tämän kirjeen laatimista ehtinyt tehdä ilmoituksen kirjeellä tai sähköpostilla oikeusministeriön virastosähköpostiin, ilmoitukset otetaan luonnollisesti sellaisenaan huomioon.

Ilmoitusta oikeusministeriölle ei tehdä, jos kunta teki vuoden 2017 tai vuoden 2021 kuntavaaleja varten päätöksen vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen määrästä, ilmoitti sen oikeusministeriölle kuntalain aikataulun mukaisesti ja aikoo nyt jatkaa samalla valtuutettujen lukumäärällä vuoden 2025 kuntavaaleissa.

4 Vaaliviranomaisten työnjako

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä alue- ja kuntavaaleissa on pääpiirteittäin seuraava:

Aluevaalilautakunta:

- Aluevaalien ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja sen jakelu alueen kuntien keskusvaalilautakunnille,
- Aluevaalien tuloksen vahvistaminen.

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- Kuntavaalien ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen,
- Ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- Molemmista vaaleista tiedottaminen kunnassa,

- Molempien vaalien ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus vaalilain 63 ja 66 g §:n mukaisesti,
- Molempien vaalien ennakkoäänten laskenta ja molempien vaalien vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta,
- Aluevaaleissa annettujen äänestyslippujen mukaan laskettujen äänimäärien ilmoittaminen aluevaalilautakunnalle,
- Kuntavaalien tuloksen vahvistaminen.

Ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat, kotiaänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaalitoimikunnat:

- Molempien vaalien ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- Molempien vaalien vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Vaalipiirilautakunnilla ei ole alue- ja kuntavaaleissa mitään tehtäviä.

5 Vaalien samanaikainen toimittaminen

Tämän kirjeen liitteessä 1 esitetään pääasiallisia linjauksia siitä, mitä kuntien tulee ottaa huomioon, kun toimitetaan kahdet vaalit samanaikaisesti. Tarkempia ohjeita annetaan myöhemmin oikeusministeriön vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa.

6 Äänestyspaikat alue- ja kuntavaaleissa

6.1 Yleistä

Perustuslain 14 §:n 4 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla **kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.**

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan myös vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Äänestyspaikkojen valinnassa tulee ottaa huomioon myös varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin¹.

6.2 Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ennakkoäänestyspaikat ovat samat aluevaaleissa ja kuntavaaleissa.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa.

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 2 (kohta 1) mainitut näkökohdat.

¹ Ks. Suomen Kuntaliiton suositus 21.12.2023 varautumisesta ja turvallisuudesta äänestyspaikoilla, joka sisältää ohjeita toiminnasta ylivormaisen esteen tapahtuessa.

6.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jolle sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2025 ja joka perustuu kuntien elokuun 2024 loppuun mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Vaalipäivän äänestyspaikat ovat samat aluevaaleissa ja kuntavaaleissa.

Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäessään kuntien on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 2 (kohta 2) mainitut näkökohdat.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin äänestää vaalipäivänä. Oikeusministeriö suosittelee, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin. Todettakoon myös tässä yhteydessä, että mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö vaalipäivän äänestyksessä (ks. tämän kirjeen s.13) ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

6.4 Äänestyspaikkoja koskevien päätösten aikataulu

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 24.1.2025 klo 12 mennessä.

7 Äänestyspaikkatietojen ja muiden tietojen merkitseminen vaalitietojärjestelmään

7.1 Äänestyspaikkatietojen merkitseminen

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmä, merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan

- yleisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat; ja
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä
- muut Digi- ja väestötietoviraston määräämät tiedot.

Digi- ja väestötietovirasto antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään myöhemmin syksyllä lähetettävässä kirjeessään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta. Näihin ohjeisiin on huolellisesti tutustuttava ja niitä on tarkoin noudatettava.

7.2 Muiden tietojen merkitseminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään myös seuraavat tiedot ja että ne tarkistetaan ja kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi:

1) keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot alue- ja kuntavaaleissa. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota seuraaviin yhteystietoihin:

- äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) tulostuva kunnan keskusvaalilautakunnan puhelinnumero (ns. yleisöpuhelin) ja
- vaaliluettelon toimitusosoite, jonka tulee olla käyntiosoite (ei PL-osoite);

2) kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärä, joka on joko

- kuntalain 16 §:n 1 momentin mukaisesti määräytyvä valtuutettujen vähimmäislukumäärä tai
- vähimmäislukumäärää suurempi lukumäärä, jonka kunta ilmoitti oikeusministeriölle vuoden 2017 tai vuoden 2021 kuntavaaleihin ja jota kunta ei ole myöhemmin muuttanut tai
- kunnan oikeusministeriölle 31.12.2024 mennessä ilmoittama lukumäärä.

7.3 Tietojen merkitsemisen aikataulu

Kunnan on huolehdittava siitä, että kaikki edellä mainitut tiedot, siis yleisten ennakoäänestyspaikkojen tiedot, vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedot (ml. vaaliluettelon toimitusosoite) sekä kunnassa valittavien valtuutettujen lukumäärä merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään **perjantaihin 24.1.2025 klo 12 mennessä**².

Tietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (vaaliluettelon toimitusosoitetta lukuun ottamatta) tulostetaan äänioikeutetuille lähetettävälle äänioikeusilmoituksille (ilmoituskorteille) ja niiden liitteelle. **Vastuu tietojen oikeellisuudesta on kunnalla.**

8 Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyyssäännöt alue- ja kuntavaaleissa ovat tiivistetysti seuraavat:

8.1 Kunnan keskusvaalilautakunta

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen, joka on ehdokkaana kuntavaaleissa, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn siitä lukien, kun häntä koskeva ehdokashakemus on annettu lautakunnalle. Sen sijaan jäsentä, joka on ehdokkaana aluevaaleissa, ei ole kielletty osallistumasta keskusvaalilautakunnan työskentelyyn. Puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies aluevaaleissa ja vaaliasiamies kuntavaaleissa eivät saa olla keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että keskusvaalilautakunnan jäsenenä oleva

² Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakoäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, esimerkiksi nyt alue- ja kuntavaaleissa 24.1.2025, koska jokaiselle äänioikeutetulle lähetettävään äänioikeusilmoitukseen (ilmoituskorttiin) liitetään luettelo äänioikeutetun oman lähialueen yleisistä ennakoäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

- aluevaalien ehdokas tai hänen läheisensä, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan aluevaalien ennakkoäänien laskentaan ja tarkastuslaskentaan ja
- kuntavaalien ehdokkaan läheinen, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen puolisoaan koskevan listan osalta, kuntavaalien ennakkoäänien laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

8.2 Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä, esimerkiksi niitä henkilöitä, jotka toimivat ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyys sääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien tai kuntavaalin ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

8.3 Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

8.4 Yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

8.5 Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Kelpoisuus: Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa jo-kaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

8.6 Aluevaalilautakunnan jäsenen toimimisesta kunnan vaaliviranomaisena

Aluevaalilautakunnan jäsentä tai varajäsentä ei ole kielletty toimimasta jossain kunnan vaaliviranomaisen tehtävässä. Samanaikainen toimiminen aluevaalilautakunnassa ja keskusvaalilautakunnassa lienee kuitenkin käytännössä hankalaa ainakin ehdokasasettelutehtävien osalta, koska niiden aikataulut ovat kummankin viranomaisen osalta samat. Toisaalta aluevaalilautakunnan jäsenet voivat toimia ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoina sekä vaalitoimikuntien ja vaalilautakuntien jäseninä, koska aluevaalilautakunnilla ei ole lakisääteisiä kokouksia ehdokasasettelun ja vaalien jälkeisen keskiviikon välillä.

8.7 Muuta vaaliviranomaisten valinnassa huomioitavaa

Kunnan asettamat vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat ja vaalitoimitsijat toimivat vaaliviranomaisina sekä aluevaaleissa että kuntavaaleissa.

Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen sekä vaalitoimitsijan tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta.

Kaikilla vaalivirkailijoiksi määrätyillä ja erityisesti vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajaksi nimettävillä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

9 Vaalitietojärjestelmän käyttö

9.1 Yleistä

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä seuraavasti:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) ehdokastietojärjestelmä (kuntavaalit; keskusvaalilautakunta),
- 3) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija, keskusvaalilautakunta ns. ”jälkikirjauksissa”),
- 4) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta ennakkoäännten laskennassa, alustavassa ääntenlaskennassa ja tarkastuslaskennassa).

Kunnilla on myös mahdollisuus käyttää vaalitietojärjestelmän seuraavia osajärjestelmiä:

- 5) äänioikeustietojärjestelmä vaalipäivän äänestyksessä (”sähköinen vaaliluettelo”; vaalilautakunta),
- 6) tuloslaskentajärjestelmä (”suora tallennus”; vaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa),
- 7) äänioikeustietojärjestelmän mobiiliäänioikeuskysely (vaalitoimikunta, vaalilautakunta),
- 8) sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeusrekisterikeskus (ORK), jossa on järjestelmän vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet.

Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tietoevry Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistautumiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla käytössään joko sirullinen henkilökortti, verkkopankkitunnukset³ tai matkapuhelimeen liitetty henkilövarmenne (mobiilivarmenne).

Kaikkien osajärjestelmien käyttäminen on pääosin samanlaista kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan maanantaina 13.1.2025, jolloin pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön.

Vaalituki antaa vaalitietojärjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita, aikatauluja ja muistutuksia erikseen vaalien valmisteluperiodien aikana.

Kenraaliharjoitukset pidetään seuraavasti:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 18.3.2025 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 20.3.2025.

Seuraavassa kiinnitetään kuntien huomiota vielä niihin osajärjestelmiin, joita kunnat käyttävät vapaaehtoisesti.

9.2 Kuntien vapaaehtoisesti käyttämistä osajärjestelmistä

Äänioikeustietojärjestelmän käyttö vaalipäivänä

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sitä käytettiin 213 kunnassa 890 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011–2024 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämillä äänestysalueilla. Kunnan on

³ Pankit eivät enää myönnä tiliin sitomattomia verkkopankkitunnuksia (ns. prepaid-tunnuksia).

kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä;

- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki tarvittaessa arvioi käytön edellytyksiä.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen tarvittaessa mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien uusien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Korostettakoon vielä, että äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestyksessä on vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloa tulee jatkossakin säilymään. Näin ollen mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

Laskentajärjestelmän käyttö alustavassa laskennassa suoraan äänestysalueelta

Alustavan laskennan tuloksia on useissa kunnissa tallennettu tuloslaskentajärjestelmään suoraan äänestysalueilta vuodesta 2014 lukien. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa suora tallennus oli käytössä 179 kunnassa 847 äänestysalueella.

Suoraa tallennusta aiemmin käyttäneet kunnat voivat halutessaan jatkaa samaa menettelyä vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa ilmoittamalla aikeistaan vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä. Myös muut kunnat voivat ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa sanottuun menettelyyn. Tarkoitus on kuitenkin edetä tässä asiassa maltillisesti, joten muut kunnat voivat tulla mukaan näissä vaaleissa enintään yhdellä äänestysalueella. Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat tältäkin osin itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien kuntien ja äänestysalueiden lukumäärää ja kunnalla on myös ilmoittautumisensa perumismahdollisuus.

Menettelyä käytävillä äänestysalueilla tulee kuitenkin olla varajärjestelmänä perinteinen menettely laskentatietojen ilmoittamisesta kunnan ilmoituskeskukselle.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa jatketaan vuonna 2021 käyttöön otettua äänioikeusrekisterin toimintoa, jossa vaalitoimikunnat ja vaalilautakunnat voivat mobiililaitteilla tehdä äänioikeuskyselyitä eli selvittää, mihin kuntaan esimerkiksi laitoksessa äänestävä henkilö on merkitty äänioikeutetuksi. Tällöin ennakoäänestyksen lähetekirje pystytään osoittamaan aina oikeaan kuntaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö on mahdollista kaikille kunnille.

Sähköinen vaalipöytäkirja

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa jatketaan sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöä. Vuoden 2024 europarlamenttivaaleissa sitä käytti 464 vaalilautakuntaa 126 kunnassa.

Sähköisen vaalipöytäkirjan käyttö on mahdollista kaikille kunnille. Jos kunta haluaa toiminnon käyttöön, siitä tulee ilmoittaa vaalituella pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

10 Vaalimateriaali ja vaaliohjeet

Oikeusministeriö laatii ja painattaa alue- ja kuntavaalien äänestysliput, vaali- ja lähetekuoret, lomakkeet, vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) eri vaaliviranomaisille sekä aluevaalien ehdokaskirjan ja kuntavaalien ehdokaskirjan.

Keskusvaalilautakunnan on tilattava tarvitsemansa vaalimateriaali oikeusministeriön vaalimateriaalin tilausjärjestelmästä, joka avataan keskusvaalilautakuntien käyttöön maanantaina 9.12.2024. Oikeusministeriö lähettää tilausjärjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet erikseen. Tilausjärjestelmän ylläpitäjä ja vaalimateriaalin toimittaja on Grano Oy.

Keskusvaalilautakunnan tulee merkitä tilausjärjestelmään tarvitsemansa vaalimateriaali maanantaihin 13.1.2025 klo 12 mennessä. Materiaalitarpeen mitoituksessa tulee ottaa huomioon se, että nyt toimitetaan samanaikaisesti kahdet vaalit.

Tilausten mukainen vaalimateriaalin perusjakelu keskusvaalilautakunnille suoritetaan 10.2.2025 lukien.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille 14.1.2025 lukien, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo 2.12.2024 lukien.

Ehdokaskirjat jaetaan keskusvaalilautakunnille ehdokasasettelun päättymisen 13.3.2025 jälkeen.

Aluevaalilautakunta jakaa laatimansa hyvinvointialueen ehdokaslistojen yhdistelmän oman alueensa keskusvaalilautakunnille erikseen 13.3.2025 jälkeen. Jakelua varten vaalituki lähettää tammikuussa 2025 kuntien keskusvaalilautakunnille erillisen webropolkyselyn, johon kunnat merkitsevät tarvitsemiensa yhdistelmien lukumäärän ja vaalituki välittää näin kerätyt tiedot kootusti aluevaalilautakunnille hyvissä ajoin ennen ehdokasasettelutehtävien alkua.

Uusien vaneristen vaaliurnien tarpeesta ja vanhojen vaaliurnien kierrättämisestä oikeusministeriö lähettää erillisen sähköpostikyselyn marraskuussa 2024. Liitteenä 1 olevasta muistiosta käy ilmi, että kunta voi halutessaan käyttää äänestyspaikoissa kahta urnaa, joista toiseen pudotetaan aluevaalien äänestysliput ja toiseen kuntavaalien äänestysliput. Toisena urnana käytetään pahvista vaaliurnaa, joka tilataan muun vaalimateriaalin yhteydessä tilausjärjestelmän kautta. Vanerisia urnia ei tilata lisää sitä varten, että voitaisiin käyttää kahta vanerista urnaa.

Keskusvaalilautakunnan on myös hyvissä ajoin ennen vaaleja tarkistettava, että äänestyskopit ja vaalileimasimet ovat toimintakuntoisia ja että niitä on riittävästi.

11 Vaalikoulutus

11.1 Oikeusministeriön koulutus

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon helmikuussa 2025. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Vaalikoulutuskokonaisuudessa käydään läpi vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa selostettuja asioita:

- kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät,
- ennakkoäänestyksen järjestäminen,

- vaalipäivän äänestyksen järjestäminen,
- vaalitietojärjestelmän käyttö, mm.:
 - ehdokastietojärjestelmä,
 - äänioikeustietojärjestelmä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa,
 - äänioikeustietojärjestelmä keskusvaalilautakunnassa ("jälkikirjaukset"),
 - äänioikeustietojärjestelmä ("sähköinen vaaliluettelo"), paikallinen tallennus ja sähköinen vaalipöytäkirja vaalilautakunnassa,
 - tuloslaskentajärjestelmä keskusvaalilautakunnassa (ennakkoäännten laskenta, alustava laskenta ja tarkastuslaskenta).

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta sekä vaali- ja VAT-ohjeita koskevia kysymyksiä.

Vaalituki ilmoittaa kunnille vaalikoulutuskokonaisuuden ja koulutuslinikoiden verkkolin-
kit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet erikseen.

11.2 Kunnan oma koulutus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaaliviranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikkojen ja kotiaänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävistä. Keskusvaalilautakunta voi käyttää koulutusmateriaalina esimerkiksi oikeusministeriön verkkokoulutusta, vaaliohjeita ja VAT-ohjeita.

Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta, jossa voi harjoitella eri osajärjestelmien käyttöä, on kuntien käytettävissä vaalituen myöhemmin ilmoittamina ajankohtina.

12 Alue- ja kuntavaalien kustannuksista

Alue- ja kuntavaalien kustannusten jaosta säädetään vaalilain 188 §:ssä, jonka 3 momentin mukaan kunta huolehtii kunnan vaaliviranomaisten kustannuksista. Oikeusministeriö ei alue- ja kuntavaaleissa suorita kunnalle valtiollisista vaaleista tuttua kuntakorvausta. Sen sijaan aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle pelkästään aluevaaleista.

Pelkästään aluevaaleista johtuvia lisäkustannuksia voi kunnalle aiheutua esimerkiksi seuraavista tehtävistä:

- Ennakkoäännten laskenta, alustava ääntenlaskenta ja tarkastuslaskenta, jos esimerkiksi laskentahenkilöstöä palkataan erikseen aluevaalien ja erikseen kuntavaalien äänestyslippujen laskentaan;
- Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus, jos esimerkiksi muodostetaan omat valmistavan tarkastustyön ryhmät erikseen aluevaalien lähetekuorten ja erikseen kuntavaalien lähetekuorten tarkastukseen.

Kustannusten syntymistä ”pelkästään aluevaaleista” tulisi lähestyä lähtökohtaisesti siten, että kyseessä on kustannus, jota ei syntyisi, jos kunnassa toimitettaisiin pelkästään kuntavaalit.

Korvaaminen toteutetaan käytännössä siten, että alue- ja kuntavaalien jälkeen kunta toimittaa hyvinvointialueelle vapaamuotoisen laskun pelkästään aluevaaleista aiheutuneista kustannuksista. Valtiovarainministeriö, oikeusministeriö ja Suomen Kuntaliitto ovat 16.8.2024 sopineet suosituksesta, jonka mukaan hyvinvointialueen maksama korvaus olisi 1,4 euroa kutakin kunnan lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin merkittyä äänioikeutettua kohden. Lisäksi Helsingin kaupungilla olisi mahdollisuus laskuttaa kutakin hyvinvointialuetta summalla, joka on 0,10 euroa kutakin Helsingissä ennakoon äänestänyttä hyvinvointialueen äänioikeutettua kohden.

13 Oikeusministeriön ja vaalituen viestintä keskusvaalilautakunnille

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien valmistelun ja toimittamisen aikana oikeusministeriö ja vaalituki tulevat viestimään keskusvaalilautakunnille pääasiassa sähköpostitse. Keskusvaalilautakunnan onkin jo tässä vaiheessa syytä tarkistaa, että sillä on toimiva sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitteiden mahdolliset muutokset tulee merkitä pohjatietojärjestelmään. Vuoden 2024 vaalien aikaiset keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on koottu vaalit.fi -sivuille.

14 Lisätietoja

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi, vaalit@gov.fi,
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. 0295 150 128, etunimi.j.sukunimi@gov.fi,

- erityisasiantuntija Laura Nurminen, puh. 0295 150 008,
- erityisasiantuntija Elina Rissanen, puh. 0295 150 248,
- erityisasiantuntija Oula-Antti Labba, puh. 0295 150 056,
- asiantuntija Tuomas Rekola, puh. 0295 150 195,
- suunnittelija Evgenia Klubnitskina, puh. 0295 150 141,
- VAT-asioissa Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) **vaalituki**, puh. 02956 65609, vaalituki@om.fi.

Oikeusministeriön sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi.

Lisätietoja äänestysaluejakoon ja äänestyspaikkatietoihin liittyvistä kysymyksistä antaa Digi- ja väestötietovirasto, puh. 02955 535530, sähköposti: vaalit@dvv.fi.

Vaalijohtaja

Arto Jääskeläinen

Erityisasiantuntija

Laura Nurminen

- LIITTEET
- 1) Eräitä näkökohtia vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleista
 - 2) Äänestyspaikkojen määräämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
 - 3) Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien aikataulua kootusti

TIEDOKSI: Ulkoministeriö
Digi- ja väestötietovirasto
Suomen Kuntaliitto

LIITE 1: ERÄITÄ NÄKÖKOHTIA VUODEN 2025 ALUE- JA KUNTA- VAALEISTA

Vaalilain (714/1998) 143 a §:n ja 144 §:n mukaisesti toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025 samanaikaisesti aluevaalit ja kuntavaalit eli alue- ja kuntavaalit. Tässä liitteessä esitetään eräitä alustavia näkökohtia siitä, mitä kaksien vaalien samanaikainen toimittaminen käytännössä tarkoittaa lähinnä vaaliviranomaisten näkökulmasta. Tässä esitetään lähinnä vain päälinjoja – oikeusministeriö tulee antamaan yksityiskohtaiset ohjeet myöhemmin vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa.

1. Vaalien aikataulut

Molemmilla vaaleilla on samat aikataulut: Vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025 ja ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa ajanjaksolla 2.– 8.4. ja ulkomailla ajanjaksolla 2.–5.4. Ehdokashakemukset tulee toimittaa vaaliviranomaiselle (aluevaalien hakemukset aluevaalilautakunnalle ja kuntavaalien hakemukset kunnan keskusvaalilautakunnalle) viimeistään tiistaina 4.3. ja ehdokasasettelu vahvistetaan torstaina 13.3. Äänioikeusrekisterin poimintapäivä on perjantai 21.2.

2. Äänestysalueet ja äänestyspaikat

Molemmissa vaaleissa noudatetaan samaa äänestysaluejakoa, josta päättää kunnan valtuusto (8 §).

Molemmilla vaaleilla on samat yleiset ennakkoäänestyspaikat ja laitosaänestyspaikat sekä vaalipäivän äänestyspaikat (9 §). Äänestyspaikkoja ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten. Kotimaan yleiset ennakkoäänestyspaikat asettaa kunnanhallitus. Ulkomaan yleiset ennakkoäänestyspaikat asetetaan valtioneuvoston asetuksella.

3. Vaaliviranomaiset

Aluevaalilautakunta, jonka aluevaltuusto asetti vuoden 2022 aluevaalien jälkeen, huolehtii aluevaalien ehdokasasettelutehtävistä (30 - 45 § ja 143 b – 143 k §), mukaan

lukien aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja sen toimittaminen hyvinvointialueen kunnille, sekä aluevaalien tuloksen vahvistamisesta (143 l §).

Kunnan keskusvaalilautakunta, jonka kunnan valtuusto asetti vuoden 2021 kuntavaalien jälkeen, huolehtii muun muassa

- kuntavaalien ehdokasasettelutehtävistä (30 – 45 § ja 145 – 156 §),
- molempia vaaleja koskien kaikista äänestysjärjestelyistä kunnassa (tiedottaminen, vaalitoimitsijoiden rekrytointi ja kouluttaminen, vaalimateriaalin käsittely, vaalitietojärjestelmän käyttöönotto sekä vaalipäivän äänestyksen, ennakkoäänestyksen ja laitosäänestyksen muu valmistelu),
- vaaliluetteluihin liittyvistä tehtävistä,
- molempien vaalien ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisesta,
- molempien vaalien ennakkoäännten laskennasta ja vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta sekä
- kuntavaalien tuloksen vahvistamisesta.

Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat asettaa kunnanhallitus, erityisesti huomioiden vaalilain 15 §:n 2 momentin, jonka mukaan kuntavaaleissa vaalilautakunnan/vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Kuntavaaleihin asetetut vaalilautakunnat/vaalitoimikunnat toimivat samalla myös aluevaalien vaalilautakuntina/vaalitoimikuntina. Vaalilautakuntia/vaalitoimikuntia ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan ja kotiäänestykseen määrää kunnan keskusvaalilautakunta ja ulkomaan yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan asianomaisen edustuston päällikkö tai hänen nimeämänsä. Kaikki vaalitoimitsijat toimivat vaalitoimitsijoina molemmissa vaaleissa. Vaalitoimitsijoita ei siis aseteta erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

4. Äänioikeus, äänioikeusrekisteri ja äänioikeusilmoitus

Äänioikeudesta aluevaaleissa säädetään hyvinvointialuelain 28 §:ssä ja äänioikeudesta kuntavaaleissa kuntalain 20 §:ssä. Molemmissa vaaleissa äänioikeutetut ovat samat:

aluevaaleissa äänioikeutetulla on aina äänioikeus myös kuntavaaleissa ja päinvastoin. Helsingin kaupunki muodostaa tästä poikkeuksen: Helsingin kuntavaaleissa äänioikeutetulla ei ole äänioikeutta aluevaaleissa, koska aluevaaleja ei toimiteta Helsingissä.

Alue- ja kuntavaaleihin perustetaan teknisessä mielessä kaksi äänioikeusrekisteriä, mutta käytännössä, esimerkiksi ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoille äänioikeustietojärjestelmä näyttäytyy yhtenä rekisterinä, jossa kullakin äänioikeutetulla on kaksi äänioikeutta, yksi aluevaaleissa ja toinen kuntavaaleissa (pl. helsinkiläiset, joilla on vain kuntavaalien äänioikeus).

Kullekin äänioikeusrekisteriin otetulle lähetetään äänioikeusilmoitus (ilmoituskortti) yhtenä kirjeenä tai, jos ilmoitus toimitetaan Suomi.fi –viesteihin, yhtenä viestinä, jossa mainitaan äänioikeus sekä alue- että kuntavaaleissa. Helsingiläisille äänioikeutetuille lähetettävän äänioikeusilmoituksen kirjekuoressa lukee ”Äänioikeusilmoitus vuoden 2025 kuntavaaleissa”, muille lähetettävässä kirjekuoressa ”Äänioikeusilmoitus vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleissa”.

5. Vaaliasiakirjat

Aluevaalien äänestyslippu on värillinen (violetti) ja kuntavaalien äänestyslippu (perinteinen) valkoinen.

Vaalikuoret, lähetekuoret ja lähetekirjeet ovat samat molemmissa vaaleissa. Tilanteessa, jossa äänestäjä äänestää ennakkoon molemmissa vaaleissa samalla kertaa, syntyy kaksi eri lähetekuorta (tarkemmin jäljempänä). Vaalikuoresta olevasta ikkunasta todetaan se, kumman vaalin äänestyslippu kuoressa on.

Vaalipöytäkirja (tai sähköinen vaalipöytäkirja) on erikseen aluevaaleille ja erikseen kuntavaaleille. Vaali- ja VAT-ohjeissa on kuitenkin tarkoitus antaa tarkempia ohjeita niiden täyttämisestä esimerkiksi siten, että pöytäkirjan sivut 1, 2 ja 4 täytettäisiin vain yhteen kertaan. Pöytäkirjan liitteenä oleva laskentalomake on kuitenkin joka tapauksessa erillinen aluevaaleille ja erillinen kuntavaaleille.

Kunnan keskusvaalilautakunnan ja ulkoministeriön tulee, tehdessään vaalimateriaalilauksia oikeusministeriön myöhemmin antamien ohjeiden mukaan, huomioida vaaliasiakirjojen kaksinkertainen tarve verrattuna aikaisempiin vaaleihin.

Aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmä on väriltään violetti ja kuntavaalien ehdokaslistojen yhdistelmä (perinteinen) valkoinen. Myös ennakkoäänestyspaikoille

jaettavia ns. ehdokaskirjoja, joihin on otettu kaikkien hyvinvointialueiden ja kaikkien kuntien ehdokkaat, on kaksi: aluevaalien ehdokaskirja (violetti kansi) ja kuntavaalien ehdokaskirja (valkoinen kansi).

Tuloslaskentalomakkeet laaditaan erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten.

Vaaliluettelot ovat yhteiset molemmille vaaleille ja kunkin äänioikeutetun kohdalle on merkitty molemmat äänioikeudet, yksi sarake aluevaalien äänioikeuden käytön merkintää varten ja toinen sarake kuntavaalien äänioikeuden käytön merkintää varten.

Oikeusministeriön vaaliohjeet ja VAT-ohjeet ovat lähtökohtaisesti yhteiset molemmille vaaleille, kuitenkin niin, että aluevaalilautakunnan kaikki VAT-tehtävät kootaan yhteen VAT-ohjeeseen.

6. Vaalitietojärjestelmä

Äänioikeustietojärjestelmä on molemmille vaaleille yhteinen ja kunkin äänioikeutetun kohdalle on merkitty kaksi äänioikeutta, yksi aluevaaleja varten ja toinen kuntavaaleja varten.

Ehdokastietojärjestelmä on erikseen aluevaaleja varten ja erikseen kuntavaaleja varten. Aluevaalilautakunta voi käyttää vain aluevaalien ehdokastietojärjestelmää ja kunnan keskusvaalilautakunta vain kuntavaalien ehdokastietojärjestelmää. Yksi henkilö voi olla ehdolla molemmissa vaaleissa ja tietojärjestelmät mahdollistavat tämän.

Tuloslaskentajärjestelmä on erikseen aluevaaleja ja erikseen kuntavaaleja varten. Aluevaalien tuloslaskentajärjestelmää käyttävät sekä kunnan vaaliviranomaiset (äänien laskenta) että aluevaalilautakunta (tuloksen vahvistaminen kuntien laskemien äänimäärien perusteella). Kuntavaalien tuloslaskentajärjestelmää käyttävät vain kunnan vaaliviranomaiset.

7. Ehdokastiedot

Ennakkoäänestyspaikan ja vaalipäivän äänestyspaikan jokaiseen äänestyskoppiin sijoitetaan lähtökohtaisesti molempien vaalien ehdokaslistojen yhdistelmät. Aluevaalien violetti yhdistelmä sijoitetaan lähtökohtaisesti äänestyskopin keskeltä vasemmalle sivustalle ja kuntavaalien valkoinen yhdistelmä keskeltä oikealle sivustalle. Aluevaalien yhdistelmän vasen reuna ja kuntavaalien yhdistelmän oikea reuna sijoittunevat monissa tapauksissa äänestyskopin sivuseinän yli. Jos kuntavaalien yhdistelmä on

huomattavasti pienempi kuin aluevaalien yhdistelmä, yhdistelmät voidaan asettaa koppiin luonnollisesti myös muutoin kuin keskeltä alkaen, mutta kuitenkin siten, että aluevaalien yhdistelmä on aina vasemmalla ja kuntavaalien oikealla. Helsingin äänestyskoppeihin sijoitetaan vain kuntavaalien yhdistelmä

Äänestyskopit valmistuttaa kunta, eikä niiden mallista ole muuta sääntelyä tai ohjeistusta kuin että niiden tulee turvata vaalisalaisuuden säilyminen. Kunnalla on näin ollen harkintansa mukaan mahdollisuus valmistuttaa nykyistä tilavampia äänestyskoppeja, jos näyttää siltä, että nykyisten koppien tila kahdelle yhdistelmälle ei ole riittävä. Lisäksi on huomattava, että vaalilaissa ei ole sääntelyä siitä, että ehdokaslistojen yhdistelmän tulisi olla ennakoäänestyspaikassa nimenomaan äänestyskopissa. Vaalilain 57 §:n 3 momentissa todetaan vain, että äänestäjälle on varattava tilaisuus tutustua yhdistelmään tai ehdokasrekisteriin tai sen tulosteeseen (ehdokaskirjaan). Perinne on kuitenkin ollut, että ennakoäänestyspaikan äänestyskoppiin sijoitetaan yhdistelmä, joka esimerkiksi aluevaaleissa on sen hyvinvointialueen yhdistelmä, jonka alueella ennakoäänestyspaikka on. Sen sijaan vaalilain 70 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ehdokaslistojen yhdistelmä on sijoitettava vaalipäivän äänestyksessä äänestyskoppiin.

Toisaalta, mikäli kunta niin hyväksi katsoo, ei liene estettä sellaisellekaan menettelylle, jossa äänestyspaikassa käytetään kahta (vierekkäin olevaa) äänestyskoppia siten, että yhdessä on pelkästään aluevaalien ehdokaslistojen yhdistelmä ja toisessa pelkästään kuntavaalien yhdistelmä. Mikäli näin toimitaan, on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota äänestäjien neuvontaan.

Ehdokaslistojen yhdistelmät laaditaan siten, että kuntavaalien valkoisessa yhdistelmässä ehdokasnumerot aloitetaan numerosta 2. Aluevaalien violetin yhdistelmän osalta tarkoitus on, että numerointi aloitettaisiin jostain selvästi suuremmasta numerosta, esimerkiksi numerosta 2002. Siten kuntavaaliehdokkaiden numerot olisivat (muualla kuin Helsingissä) yksi-, kaksi- tai kolminumeroisia ja aluevaaliehdokkaiden numerot nelinumeroisia. Tätä tarkennetaan myöhemmin vaaliohjeissa.

Perinteiseen tapaan ennakoäänestyspaikkoihin jaetaan ja niissä nähtävillä pidetään molempien vaalien ns. ehdokaskirjat, joissa on lueteltu hyvinvointialueittain ja kunnittain koko maan ehdokkaat.

8. Äänestäminen

Äänestäjä voi käyttää molemmat äänioikeutensa samalla äänestyskerralla tai erikseen eri kerroilla, esimerkiksi niin, että hän äänestää ennakkoon kuntavaaleissa ja vaalipäivänä aluevaaleissa.

Jos äänestäjä äänestää samalla kertaa molemmissa vaaleissa, ennakkoäänestyksessä toimitaan lähtökohtaisesti seuraavasti:

- Vaalitoimitsija tarkistaa äänestäjän henkilöllisyyden ja tarjoaa hänelle kahta äänestyslippua (violettiä ja valkoista). Helsingissä tarjotaan lähtökohtaisesti vain valkoista lippua, mutta vaalitoimitsijan on varauduttava antamaan äänestäjän pyynnöstä myös violetti lippu.
- Äänestäjä ottaa molemmat äänestysliput, menee äänestyskoppiin, täyttää liput ja siirtyy ennakkoäänestyksen rekisteröintiin.
- Vaalitoimitsija leimaa molemmat äänestysliput ja antaa äänestäjälle kaksi vaalikuorta ja kehottaa äänestäjää sulkemaan kumpaisenkin lipun eri vaalikuoriin.
- Vaalitoimitsija merkitsee äänioikeustietojärjestelmään molemmat äänioikeudet käytetyiksi ja tulostaa kaksi lähetekirjettä, yhden aluevaaleja ja toisen kuntavaaleja varten ja pyytää äänestäjää allekirjoittamaan molemmat.
- Vaalitoimitsija, allekirjoitettuaan itse molemmat lähetekirjeet, sulkee aluevaalien lähetekirjeen ja vaalikuoren, jossa on violetti äänestyslippu, yhteen lähetekuoreen ja kuntavaalien lähetekirjeen ja vaalikuoren, jossa on valkoinen äänestyslippu, toiseen lähetekuoreen. Ennakkoäänestyksestä muodostuu siis kaksi eri lähetekuorta.

Vaikka Helsingissä ei toimitetakaan aluevaaleja, voivat muiden kuntien äänioikeutetut kuitenkin äänestää aluevaaleissa Helsingissä olevissa yleisissä ennakkoäänestyspaikoissa ja laitoksissa.

Vastaavasti vaalipäivän äänestyksessä toimitaan seuraavasti:

- Vaalivirkailija tarkistaa äänestäjän henkilöllisyyden, etsii nimen vaaliluettelosta, varmistaa, että äänestäjällä on käyttämättä molemmat äänioikeudet, tekee äänioikeuden käytön merkinnät molempiin sarakkeisiin ja tarjoaa hänelle kahta äänestyslippua (violettiä ja valkoista).

- Äänestäjä ottaa molemmat, menee äänestyskoppiin, täyttää äänestysliput ja palaa vaaliurnalle.
- Vaalivirkailija leimaa molemmat äänestysliput.
- Vaalilautakunta voi käyttää valintansa mukaan joko yhtä tai kahta vaaliurnaa. Joko molemmat liput pudotetaan samaan urnaan tai kummallekin lipulle on oma urnansa. Laskennassa äänestysliput erottuvat joka tapauksessa värin perusteella.

Siltä varalta, että kunta haluaa käyttää kahta vaaliurnaa, oikeusministeriö valmistuttaa pahvisia, kokoontaitettavia ja violetin värisiä vaaliurnia kuntien käyttöön. Näitä urnia tilataan muun vaalimateriaalitilausten yhteydessä ja niitä on tarkoitus käyttää vain alue- ja kuntavaaleissa nykyisen vanerisen vaaliurnan rinnalla.

Laitos-, laiva- ja kotiaänestykset toimitetaan vastaavasti eli niin, että jos äänestäjä äänestää niissä molemmissa vaaleissa, toimituksen tuloksena syntyy kaksi eri lähetekuorta.

Kirjeäänestysasiakirjat tilaavalle lähetetään aina molempien vaalien asiakirjat ohjeistuksella, että hänenkin tulee, jos äänestää molemmissa, muodostaa kaksi eri lähetekuorta.

9. Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus

Keskusvaalilautakunnalle saapuneen lähetekuoren yläikkunasta näkyvään kuittausmerkintään on liitetty koodi AV-2025 tai KV-2025, jonka avulla keskusvaalilautakunta pystyy halutessaan lajittelemaan lähetekuoret vaalien mukaan jo niitä avaamatta.

Muutoin tarkastus toimitetaan pääpiirteissään kuten muissakin vaaleissa. Eri väriset liput sisältävät hyväksyttävät vaalikuoret pidetään omina kokonaisuuksinaan sekä ennen laskentaa että laskennassa.

10. Ääntenlaskenta

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii molempien vaalien äänestyslippujen laskennasta. Ennakkoäänten laskenta voidaan aloittaa vaalipäivänä aikaisintaan klo 10. Vaalikuorten tekninen aukaiseminen voidaan suorittaa ennen laskentakokouksen alkua, mutta ei kuitenkaan aikaisemmin kuin saman aamun aikana.

Tavoitteena on, että molempien vaalien äänestysliput saataisiin lasketuksi siten, että ennakköäänestyksen tulos on tallennettu tuloslaskentajärjestelmään klo 20 mennessä. Tämä edellyttää luonnollisesti sitä, että ennakköäännten laskentaan varataan riittävät henkilöresurssit ja tilat. Mikäli äänestyslippujen samanaikainen laskenta ei ole mahdollinen, esimerkiksi, jos laskentahenkilöstöä ei ole riittävästi saatavilla tai sopivaa laskentatila ei löydy, keskusvaalilautakunta laskee ja tallentaa ensin aluevaalien liput ja sen jälkeen kuntavaalien liput. Tämä järjestys siksi, että on tärkeää, ettei aluevaalien tulos jää vajaaksi jonkun tai joidenkin kuntien osalta. On huomattava, että klo 20 on vain tavoiteaika- ja ennakköäännten laskentaa voi tarvittaessa hyvin jatkaa myös klo 20:n jälkeen.

Vaalilautakunnat suorittavat alustavan äänenlaskennan vaalipäivän iltana vastaavasti. Ensisijaisesti tavoitteena on äänestyslippujen samanaikainen laskenta ja tallennus, mutta vaalilautakunta voi myös päättää laskea ja tallentaa ensin aluevaalien liput ja sen jälkeen kuntavaalien liput. Vaalipäivänä äänestäneiden lukumäärät molempien vaalien osalta tulisi yhdellä kertaa ilmoittaa kunnan ilmoituskeskukselle (keskusvaalilautakunnalle) tai tallentaa suoraan laskentajärjestelmään.

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalipäivän äänten tarkastuslaskennasta vastaavasti maanantaina, viimeistään klo 12 alkaen. Tarkastuslaskennassa ei ole väliä sillä, laskeetaanko molempien vaalien äänestysliput samanaikaisesti vai ei ja jos ei, kummassa järjestyksessä ne lasketaan.

Tarkastuslaskennan jälkeen keskiviikkona keskusvaalilautakunta vahvistaa laskentajärjestelmässä sekä aluevaalien äänimäärät että kuntavaalien äänimäärät. Aluevaalien äänimäärien pohjalta aluevaalilautakunta vahvistaa aluevaalien tuloksen. Kuntavaalien tuloksen vahvistaa keskusvaalilautakunta.

LIITE 2: Äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määritessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien ja laitosaänestyksessä äänestävien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä suuria ruuhkia pääse syntymään.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulailoista,
- oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja yhteispalvelupisteistä sekä

- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Vuosien 2021 - 2024 vaaleissa oli joissakin kunnissa järjestetty ennakköäänestyspaikka ulkotiloihin esimerkiksi telttaan, konttiin tai drive-in -pisteelle, jolloin paikka saattoi periaatteessa sijaita missä tahansa, kunhan sillä oli osoite, jonka perusteella äänestäjät löytävät paikan. Ulkookäänestyspaikoissakin tulee kuitenkin tarkasti huolehtia siitä, että niiden järjestelyt ovat täysin vaalilain mukaisia. Erityisesti on huolehdittava siitä, että vaalisalaisuus säilyy.

Yleistä ennakköäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä. Tällaisia paikkoja saattavat olla esimerkiksi varuskunta-alueet.

Ennakköäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikkumisesteisten henkilöiden ennakköäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan heidän käyttämilleen kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakköäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä henkilö pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä henkilöitä varten tulee olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, joka turvaa äänestäjän vaalisalaisuuden. Aiemmissa vaaleissa esteettömyydessä mahdollisesti havaitut puutteet tulee korjata.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakköäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakköäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta ennakköäänestyspaikassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi joissakin ennakköäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakköäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen

johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakkoäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen sisäänkäyntiin.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Ennakkoäänestystilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kannalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki esimerkiksi yhtenä tai kahtena ennakkoäänestysajanjakson päivänä.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka kannattaa pitää avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa maaseutukunnissa pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakkoäänestyspaikan tavoin.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman erityistä syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niistä on riittävästi ja tehokkaasti tiedotettava.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julkaisemalla tiedot kunnan kotisivuilla, kunnan käyttämällä sosiaalisen median alustoilla, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin

jaettavilla tiedotteilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Edellisten vaalien tapaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin (ilmoituskortti) liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman lähialueensa yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi ja näkyvästi esimerkiksi kadunvarsitauluihin ja viitoituksiin ja siten, että äänestäjä löytää myös itse rakennuksesta oikean sisäänkäynnin ja ennakkoäänestystilan.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakennetaan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoihin, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoihin vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin. Kunnan sisäinen tiedottaminen liikkuvan ennakkoäänestyspaikan pysähdyspaikoista on tärkeää siksi, että äänestäjille lähetettävän äänioikeusilmoituksen liitteessä niitä ei erikseen mainita.

2 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikkoja määritessään kunnan tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Äänestyspaikan tulee pääsääntöisesti olla äänestysalueella, mutta erityisistä syistä se voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa;
- Eduskunnan oikeusasiamies katsoi ratkaisussaan 3.3.1999 (dnro 2009/4/96), että vaalipäivän äänestyspaikkana käytettävän huoneiston sopivuutta harkittaessa tulisi yhtenä näkökohtana ottaa huomioon myös huoneiston aatteellinen luonne ja käyttötarkoitus. Kansalaisten yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan puolueettomuuden näkökulmasta tulisi olla pyrkimyksenä, että vaalihuoneistot ovat aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman neutraaleja. Eduskunnan

apulaisoikeusasiamies puolestaan totesi ratkaisussaan 30.10.2013 (dnro 4607/4/12), että demokratian asianmukainen toteutuminen edellyttää, että äänestäjät voivat vaalipäivänä käyttää äänioikeuttaan mahdollisimman puolueettomassa tilassa. Merkittävää painoarvoa ei kuitenkaan tulisi antaa sille seikalle, mikä taho omistaa äänestystilan. Merkittävämpänä perusteena on pidettävä tilan sopivuutta arvioitaessa sen käyttötarkoitusta ja varustelua;

- Varsinaisen äänestyshuoneen lisäksi äänestyspaikassa tulee olla odotustilaa. Jollei erillistä odotushuonetta ole käytettävissä, on erityinen paikka äänestyshuoneen vieressä sopivalla tavalla erotettava niin, että äänestäjät voivat siitä suoraan siirtyä äänestyshuoneeseen. Tämä paikka on voitava sulkea siten, että pääsy sinne estetään muilta kuin niiltä äänestäjiltä, jotka ovat saapuneet ennen kello 20;
- Äänestyspaikan esteettömyyden, järjestyksenpidon, opastuksen sekä muiden näkökohtien osalta viitataan siihen, mitä edellä ennakkoäänestyspaikkojen osalta todetaan.

LIITE 3: Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien aikataulua kootusti

Marraskuu 2024	
30.11.	Valtuuston vähimmäiskoko määräytyy väestötietojärjestelmässä olevan kunnan asukasluvun mukaisesti.
Joulukuu 2024	
2.12. lukien	VAT-ohjeet 1 ja 2b lähetetään kunnille
9.12.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön
20.12. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle tarvittavien vaneristen vaaliurnien määrästä
31.12. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus oikeusministeriölle valittavien valtuutettujen vähimmäismäärää suuremmasta määrästä tai ilmoitus aiemman ilmoituksen muuttamisesta
Tammikuu 2025	
13.1. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa tilauksensa vaalimateriaalin tilausjärjestelmään
13.1.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä avataan
13.1.	Pohjatietojärjestelmä avataan kuntien käyttöön
14.1. lukien	Loput VAT-ohjeet ja vaaliohjeet lähetetään kunnille
24.1. klo 12 mennessä	Kunta kuittaa ennakoöäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
Helmikuu 2025	
3.2.	Verkkokoulutus kunnan vaaliviranomaisille avautuu katsottavaksi
10.2. lukien	Vaalimateriaalilaukset toimitetaan kunnille
21.2. klo 24	Äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
24.2. viimeistään	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten jättämisestä ja valittavien valtuutettujen lukumäärästä kuuluttaminen)
24.2. viimeistään	Oikeusministeriön ilmoitus keskusvaalilautakunnalle puolerekisteriin merkityistä puolueista ja niiden nimenkirjoittajista
Maaliskuu 2025	
4.3. ennen klo 16	Kuntavaalien ehdokashakemukset viimeistään jätettävä keskusvaalilautakunnalle

10.3.	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokashakemusten tarkastus)
13.3. viimeistään klo 16	Keskusvaalilautakunnan kokous (ehdokasasettelun vahvistaminen ja ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen)
18.3.	Kenraaliharjoitus (ennakkoäänestys)
20.3.	Kenraaliharjoitus (laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)
20.3. viimeistään	DVV:n lähetettävä äänioikeusilmoitukset äänioikeutetuille
Huhtikuu 2025	
1.4. klo 12	Äänioikeusrekisteri lainvoimainen
1.4. ennen klo 16	Kotiäänestykseen viimeistään ilmoittauduttava
2.4.	Ennakkoäänestys aloitetaan kotimaassa ja ulkomailla
5.4.	Ennakkoäänestys lopetetaan ulkomailla
8.4.	Ennakkoäänestys lopetetaan kotimaassa
11.4. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus)
13.4. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
13.4. aikaisintaan klo 10 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien ja kuntavaalien ennakkoäänten laskenta)
13.4. klo 20	Vaalilautakunnat aloittavat vaalipäivän äänten alustavan laskennan
14.4. viimeistään klo 12 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien ja kuntavaalien vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta)
16.4. viimeistään klo 18 lukien	Keskusvaalilautakunnan kokous (aluevaalien äänimäärien ilmoittaminen aluevaalilautakunnalle sekä kuntavaalien tuloksen vahvistaminen)
Kesäkuu 2025	
1.6.	Aluevaltuustojen ja kuntien valtuustojen toimikaudet alkavat

VN/17690/2024-OM-3

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

3 §

Keskusvaalilautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2025

VD/7564/02.01.00.00/2024

NK/NK

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 18.11.2024 keskusvaalilautakunnan vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2028 taloussuunnitelman. Tämän jälkeen toimitukset päättävät tämän vuoden loppuun mennessä talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioehdotuksiin sisältyneet alustavat käyttösuunnitelmat, joissa lautakunnat tarkistavat määräraha- ja siten, että toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Vaalitoimisto on valmistellut yhteistyössä kaupungin talousohjauksen kanssa ja sen antaman ohjeistuksen mukaisesti lautakunnan talousarvioehdotuksen vuodelle 2025. Vuonna 2025 järjestetään samanaikaisesti kuntavaalit ja aluevaalit. Tuplavaalien vuoksi talousarviossa on muun muassa huomioitu uuden projektipäällikön palkkaaminen. Projektipäällikön tehtävänä on suunnitella kaikkien äänestysmuotojen toteuttaminen sekä ääntenlaskenta siten, että kaksien vaalien samanaikainen toteutus on sekä äänestäjille että vaaliviranomaisille sujuvaa, luotettavaa ja turvallista. Projektipäällikkö vastaa myös yhdessä vaalipäällikön kanssa ennakkoäänestyksen kiertävän äänestyspaikan (vaalibussi) suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi kaksien vaalien samanaikainen järjestäminen edellyttää lisäresursseja muun muassa ääntenlaskentaan ja vaalilautakuntien kokoonpanoihin.

Kaupungin talousohjauksen ohjeiden mukaan valtuuston hyväksymä talousarvio voidaan sellaisenaan hyväksyä lautakunnan käyttösuunnitelmaksi. Keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelma on identtinen talousarvion kanssa.

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 3

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva talousarvio keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelmaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelma/TA 2025

Täytäntöönpano: Tiedoksi talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vaalipäällikkö Ella Pauna, puh. 040 356 6720, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelma/ TA 2025

	Tulosityksikkö	101010000	101040000	Kokonaistulos
		Kuntavaalit	Aluevaalit	
		Talousarvio 2025	Talousarvio 2025	Talousarvio 2025
	Päätöstaso	100	100	
Pääkirjatili		EUR	EUR	EUR
[-] Kunnan sisäinen tulo	ZKS	-2 095 702,25	-279 297,97	-2 375 000,22
[-] TUOSLASKELMA	ZKS 106	-2 095 702,25	-279 297,97	-2 375 000,22
[-] TILIKAUDEN TULOS	ZKS 107	-2 095 702,25	-279 297,97	-2 375 000,22
[-] VUOSIKATE	ZKS 109	-2 095 702,25	-279 297,97	-2 375 000,22
[-] TOIMINTAKATE	ZKS 115	-2 095 702,25	-279 297,97	-2 375 000,22
[-] TOIMINTATUOTOT	ZKS 119		350 000,00	350 000,00
[-] TUET JA AVUSTUKSET	ZKS 125		350 000,00	350 000,00
[-] Muut tuet ja avustuk	ZKS 154		0,00	0,00
Muut valtiolta saadu	333310		0,00	0,00
[-] Tuet ja avustukset m	ZKS 158		350 000,00	350 000,00
Muut tuet ja avustuk	333020		350 000,00	350 000,00
[-] TOIMINTAKULUT	ZKS 122	-2 095 702,25	-629 297,97	-2 725 000,22
[-] HENKILÖSTÖKULUT	ZKS 140	-633 652,25	-218 797,97	-852 450,22
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 145	-583 525,21	-211 799,70	-795 324,91
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 149	-583 525,21	-211 799,70	-795 324,91
[-] Maksetut palkat ja p	ZKS 179	-585 600,01	-212 100,00	-797 700,01
Kokouspalkkiot	400001	-370 000,00	-182 000,00	-552 000,00
Kuukausipalkkaiset	400002			
Tilapäiset viranhalt	400003	-150 000,00	-20 000,00	-170 000,00
Erilliskorvaukset	400009	-55 000,01	-6 000,00	-61 000,01
Lomarahaa	400011	-7 600,00	-1 100,00	-8 700,00
Virkamiesten kokousp	400012	-1 000,00	-1 000,00	-2 000,00
Ansionmenetys	400029	-2 000,00	-2 000,00	-4 000,00
[-] Henkilöstökorvaukset	ZKS 181	2 074,80	300,30	2 375,10
Sairausvakuutuskorva	423000	2 074,80	300,30	2 375,10
[-] Henkilösivukulut	ZKS 146	-50 127,04	-6 998,27	-57 125,31
[-] Eläkekulut	ZKS 147	-44 607,68	-6 227,71	-50 835,39
Kuel-maksut	410000	-44 607,68	-6 227,71	-50 835,39
[-] Muut henkilösivukulu	ZKS 153	-5 519,36	-770,56	-6 289,92
Työttömyysvakuutusma	416000	-2 350,04	-328,09	-2 678,13
Tapaturmavakuutusmak	417050	-539,00	-75,25	-614,25
Taloudellinen tuki	417060	-129,36	-18,06	-147,42
Muut sosiaalivakuutu	418000	-2 500,96	-349,16	-2 850,12
[-] PALVELUJEN OSTOT	ZKS 141	-1 077 050,00	-323 500,00	-1 400 550,00
[-] Muiden palvelujen os	ZKS 150	-1 077 050,00	-323 500,00	-1 400 550,00
[-] ICT-palvelut	ZKS 188	-7 000,00	-2 000,00	-9 000,00
Puhelimien kk-m ja l	436024	-4 000,00	-1 000,00	-5 000,00
Tietoliikennepalvelu	486050	-3 000,00	-1 000,00	-4 000,00
[-] Työvoiman vuokraus	ZKS 190	-553 000,00	-251 000,00	-804 000,00

Ostetut henkilöstöpa	434003	-3 000,00	-1 000,00	-4 000,00
Ost.henk.palv./Seure	434005	-550 000,00	-250 000,00	-800 000,00
[-] Painatukset, ilmoitu	ZKS 191	-23 000,00	-9 500,00	-32 500,00
Painatukset ja kopi	435011	-4 000,00	-2 000,00	-6 000,00
Ilmoitukset	435012	-4 000,00	-2 500,00	-6 500,00
Mainonta	435013	-15 000,00	-5 000,00	-20 000,00
Ilmoitukset	904612			0,00
Mainonta	904613			0,00
[-] Posti- ja kuriiripalv	ZKS 192	-1 000,00	-1 000,00	-2 000,00
Posti- ja kuriiripal	436021	-1 000,00	-1 000,00	-2 000,00
[-] Puhtaanapito- ja pes	ZKS 194	-3 000,00	-2 000,00	-5 000,00
Jätteenkäsittelymaks	438046	-1 000,00	-1 000,00	-2 000,00
Siivouspalvelujen os	447083	-2 000,00	-1 000,00	-3 000,00
[-] Majoitus- ja ravitse	ZKS 207	-12 000,00	-5 000,00	-17 000,00
Ruokailupalvelut	441084	-10 000,00	-5 000,00	-15 000,00
Tilauspalvelut	441085	-2 000,00	0,00	-2 000,00
[-] Matkustus- ja kuljet	ZKS 208	-21 000,00	-10 000,00	-31 000,00
Muut matkustus- ja ku	442094	-20 000,00	-10 000,00	-30 000,00
Työntekijöiden taksi	442096	-1 000,00	0,00	-1 000,00
[-] Muut palvelut	ZKS 213	-457 050,00	-43 000,00	-500 050,00
Kulukorvaukset	447052	-2 000,00	-2 000,00	-4 000,00
Muiden palvelujen os	447053	-149 050,00	-30 000,00	-179 050,00
Henkilökunnan palkit	447054	-2 000,00		-2 000,00
TYHY-tapaht.hlölkunta	447055	-2 000,00		-2 000,00
Kulunvalv- ja hálpaos	447086	-20 000,00	-8 000,00	-28 000,00
Turvapalvelujen osto	447087	-10 000,00	-3 000,00	-13 000,00
Muiden palvelujen os	904753	-136 000,00		-136 000,00
TYHY-tapaht.henkilök	904755	-2 000,00		-2 000,00
Muiden sisäisten pal	904760	-100 000,00		-100 000,00
Yleishallinnon menoj	904761	-2 000,00		-2 000,00
Mato hallintopalvelu	904762	-2 000,00		-2 000,00
Ympäristökeskuksen p	904778	-20 000,00		-20 000,00
Pelastuslaitos, palv	904779	-10 000,00		-10 000,00
[-] AINEET, TARVIKKEET J	ZKS 142	-310 000,00	-62 000,00	-372 000,00
[-] Toimisto- ja kouluta	ZKS 197	-110 000,00	-32 000,00	-142 000,00
Toimistotarvikkeet	450010	-100 000,00	-30 000,00	-130 000,00
Atk-tarvikkeet	450030	-10 000,00	-2 000,00	-12 000,00
[-] Elintarvikkeet	ZKS 199	-80 000,00	0,00	-80 000,00
Elintarv/Taloustarv	452000	-80 000,00	0,00	-80 000,00
[-] Vaatteisto	ZKS 200	-10 000,00		-10 000,00
Vaatteisto	453000	-10 000,00		-10 000,00
[-] Puhdistusaineet ja -	ZKS 202	-10 000,00		-10 000,00
Asiakashygieniatarvi	454023	-10 000,00		-10 000,00
[-] Kalusto (hankinnat i	ZKS 224	-60 000,00	-10 000,00	-70 000,00
Työkone-, kalusto- j	458061	-40 000,00	0,00	-40 000,00
Atk-kalusto- ja lait	458062	-20 000,00	-10 000,00	-30 000,00
[-] Muu materiaali	ZKS 226	-40 000,00	-20 000,00	-60 000,00
Muu materiaali	460089	-40 000,00	-20 000,00	-60 000,00
[-] MUUT TOIMINTAKULUT	ZKS 144	-75 000,00	-25 000,00	-100 000,00
[-] Vuokratulut	ZKS 151	-75 000,00	-25 000,00	-100 000,00

[-] Koneiden ja laitteid	ZKS 221	-40 000,00	-5 000,00	-45 000,00
Autojen vuokrat	486040	-40 000,00	-5 000,00	-45 000,00
[-] Muut vuokrat	ZKS 222	-35 000,00	-20 000,00	-55 000,00
Muut vuokrat	486080	-35 000,00	-20 000,00	-55 000,00

VD/7563/00.01.02.01/2024

NK/NK

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksen laatimisesta ja kokoamisesta vastaa kunnanhallitus.

Toimintakertomus on osa kunnan tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen sisällön painopiste on kunnan taloutta koskevissa tiedoissa. Toimintakertomuksen on myös tyydytettävä valtion viranomaisten kunnan tilinpäätösvuotta koskevat tietotarpeet sekä annettava kunnan asukkaille ja sidosryhmille selkeä kuva toiminnan ja talouden kehityksestä.

Keskusvaalilautakunta vastaa alue- ja kuntavaalien, eduskuntavaalien, tasavallan presidentin vaalin ja europarlamenttivaalien toimittamisesta. Tämän vuoksi sen toimintakertomus poikkeaa luonteeltaan muiden lautakuntien toimintakertomuksista ja on suppeampi.

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 toimikaudekseen 2021–2025 valitsemat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä.

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 4

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään hyväksyä keskusvaalilautakunnan vuoden 2024 toimintakertomus seuraavasti:

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali (kaksi vaalikierrosta) sekä europarlamenttivaalit ja aloitettiin vuonna 2025 saman aikaisesti järjestettävien kuntavaalien ja aluevaalien suunnittelu, johon palkattiin projektipäällikkö. Projektipäällikkö vastaa myös yhdessä vaalipäällikön kanssa ennakkoäänestyksen kiertävän äänestyspaikan (vaalibussi) suunnittelusta ja toteutuksesta. Vaalitoimistossa jatkoi aikaisemman sopimuksen mukaisesti vaalikoordinaattori, joka vastaa vaalipäivän äänestyksen järjestämisestä ja lisäksi palkattiin kaksi vaalikoordinaattoria, jotka valmistelevat esimerkiksi ennakkoäänestystä ja koti- ja laitosaäänestystä.

Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä kymmenen kertaa. Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 4–7 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa.

Vantaalla on äänestysalueita 68 (kv 18.5.2020 § 3). Kullakin äänestysalueella vaalipäivän äänestyksen toimittamisesta vastasi vaalilautakunta, johon kuului viisi jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä.

Laitoksissa tapahtuvan ennakkoäänestyksen toimittamisesta vastasivat viisi vaalitoimikuntaa, johon kuhunkin kuului kolme jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä.

Kotiäänestyksen toimittamisesta vastasivat kahdeksan kotiäänestystoimitsijaa (4 paria).

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja molemmissa vaaleissa oli 14 ja ennakkoäänestystoimitsijoita oli yhteensä 60.

Presidentinvaalissa äänioikeutettuja Vantaalla yhteensä oli 171 469. Ennakkoäänestyksessä ensimmäisellä vaalikierroksella äänioikeuttaan käytti 65 254 henkilöä ja äänestysprosentti oli 38,1. Toisella vaalikierroksella äänioikeuttaan käytti 71 456 ja äänestysprosentti oli 41,7. Vaalipäivän äänestyksessä äänioikeuttaan ensimmäisellä vaalikierroksella käytti 54 580 henkilöä ja äänestysprosentti oli 31,8. Toisella vaalikierroksella äänesti 38 358 ja äänestysprosentti oli 22,4. Ensimmäisellä kierroksella äänestäneitä yhteensä oli 119 834 ja äänestysprosentti oli 69,9. Toisella vaalikierroksella vastaavasti äänesti yhteensä 109 814, jolloin äänestysprosentti oli 64.

Europarlamenttivaaleissa äänioikeutettuja Vantaalla oli 172 220. Ennakkoon äänesti 39 270 ja äänestysprosentti oli 22,8. Vaalipäivänä äänioikeuttaan käytti 28 531 ja äänestysprosentti oli 16,6. Yhteensä vaaleissa äänesti 67 801, jolloin äänestysprosentti oli 39,4.

Talousarviossa presidentinvaalin toimittamiseen oli varattu 1 683 000 euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 1 255 660 euroa. Presidentinvaalissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus molemmista vaalikierroksista oli yhteensä 789 446 euroa ja saadun korvauksen jälkeen maksettavaksi jäi 466 214 euroa. Presidentinvaalin vuosikate toteutui 47 prosenttisesti.

Europarlamenttivaaleihin toimittamiseen oli varattu 842 000 euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 679 657 euroa. Europarlamenttivaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus tulee Vantaan osalta olemaan arviolta 397 000 euroa ja saadun korvauksen jälkeen maksettavaksi jäi arviolta 282 657 euroa. Europarlamenttivaalien vuosikate toteutui arviolta 42 prosenttisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Tiedoksi taloushallinto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Vaalipäällikkö Ella Pauna, puh. 040 356 6720, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

5 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 5

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Tarkastetaan ja hyväksytään tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Päätös:

Tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Keskusvaalilautakunta 20.11.2024 § 6

Keskusvaalilautakunnan sihteerin esitys:

Päätetään pitää seuraava kokous keskiviikkona 19.2.2025 klo 17.00.

Käsittely:

Merkittiin, että ennen kuin puheenjohtaja päätti kokouksen, keskusvaalilautakunnan sihteeri esitteli 2025 alue- ja kuntavaalien ehdokasasettelua.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.33.

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee ehdokasasettelua, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 45 §)

3.3. Tähän päätökseen, joka koskee ennakkoäänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 66 §)

3.4. Tähän päätökseen, joka koskee vaalipäivän äänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 83 §)